

گزارش

هفته میراث فرهنگی یکی از فرصت‌های طلایی در طول سال است تا سری به گنجینه‌های تاریخی شهرستان بزنیم، از موزه‌ها بازدید کنیم، آثار کمتر دیده شده را دقیق‌تر ببینیم، یک بار دیگر تاریخ و فرهنگ را مرور کنیم زیرا داشته فرهنگی و میراثی ما، مهم‌ترین پشتوانه‌های هویتی برای امروز و آینده هستند.

به گزارش ایرنا ۲۹ اردیبهشت روز جهانی موزه و آغاز هفته میراث فرهنگی است؛ شورای بین‌المللی موزه‌ها (ایکوم) امسال را با شعار «موزه‌ها برای آموزش و پژوهش» نام‌گذاری کرده است، شعاری راهبردی که مسیر روشن و جدی برای نقش و اهمیت موزه‌ها را برای یک سال پیش رو مشخص می‌کند.

چرا همواره بر جایگاه آموزشی و پژوهشی موزه تاکید می‌شود؛ به واقع موزه‌ها کلاس درس تاریخ و فرهنگ و هنر حتی جامعه‌شناسی هستند، موزه‌ها نقشی مانند معلم را برای جامعه دارند، به ما یاد می‌دهند که گذشتگان ما چگونه می‌زیسته‌اند، چگونه با طبیعت، جامعه روزگار خود کنار آمده‌اند، چگونه هنر را به مهارت و صنعت تبدیل کرده‌اند، موزه‌ها دانشگاه‌های ساکن و ساکت علوم و فنون مختلف هستند و شاید آموزگاران و معلمان شان و جایگاه یک موزه را بهتر درک کنند.

موزه‌ها ذاتا کارکرد آموزشی-پژوهشی دارند، بازدید یک موزه یا محوطه تاریخی شاید یک روز کامل وقت لازم داشته باشد، تا بازدیدکننده از جزئیات یک اثر یا شی موزه‌ای به خوبی اطلاع پیدا کند و چه افتخاری است که ما در سرزمینی به دنیا آمده‌ایم و زندگی می‌کنیم، که در هر گوشه و کنارش عنصری ملموس و ناملموس به یادگار از عمق تاریخ و فرهنگ به یادگار و ماندگار برای ما باقی مانده است و این شاید رسالتی برای همه ما باشد که میراث‌بان باشیم. هفته میراث فرهنگی یکی از آن فرصت‌های طلایی در طول سال است تا سری به گنجینه‌های تاریخی شهرستان بزنیم، از موزه‌ها بازدید کنیم، آثار کمتر دیده شده را ببینیم تاریخ و فرهنگ را مرور کنیم زیرا داشته فرهنگی میراثی ما، از مهمترین پشتوانه‌های هویتی برای امروز و آینده است.

در کشور ۸۳۳ موزه فعال است، که ۲۵۹ موزه وابسته به وزارت میراث فرهنگی، ۳۲۳ موزه غیروابسته مربوط به سایر دستگاه‌ها، ۲۱۴ موزه خصوصی و ۲۷ موزه مشارکتی در کشور است؛ از ابتدای دولت سیزدهم ۵۷ موزه به مجموعه موزه‌های کشور افزوده شده است، که ۱۰ موزه وابسته به وزارت میراث فرهنگی، ۲۶ موزه خصوصی و ۱۷ موزه غیروابسته مربوط به سایر دستگاه‌ها است.

در کشور ما روز جهانی موزه آغازگر هفته میراث فرهنگی است و وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دست برای این هفته یک شعار کلی با عنوان «میراث فرهنگی، مشارکت مردمی، مسئولیت اجتماعی» انتخاب و هر روز این هفته را هم به یک عنوان هدفمند نام گذاری کرده است:

مدیرکل دفتر برنامه ریزی و آموزش‌های هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی گفت: یک طرح تحولی را در حوزه آموزش هنر طراحی کردیم و از دو سال گذشته تدوین این نقشه راه در دستور کار دفتر برنامه ریزی و آموزش های هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی قرار گرفت و هم اکنون در حال تکمیل و اجرا است. حتی اکنون بحث طرح تحولی هنرستان های هنرهای زیبا در دستور کار شورای عالی هنر قرار دارد.

محمد حسین اسماعیلی مدیر کل دفتر آموزش، در این بزرگداشت مقام معلم در هنرستان های هنرهای زیبا که در سالن مولانا مجتمع فرهنگی هنری ارشاد قزوین برگزار شد، گفت: بسیار خرسندم که بار دیگر این زمینه فراهم شد در این سرزمین بهشتی که مهد فرهنگ و هنر ایران زمین بوده است در خدمت شما اهالی هنردوست و هنرپرور استان قزوین باشم.

اسماعیلی ادامه داد: ما یک طرح تحولی را در حوزه آموزش هنر طراحی کردیم و از دو سال گذشته تدوین این نقشه راه در دستور کار دفتر برنامه ریزی و آموزش های هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی قرار گرفت و هم اکنون در حال تکمیل و اجرا است. حتی اکنون بحث طرح تحولی هنرستان های هنرهای زیبا در دستور کار شورای عالی هنر قرار دارد و امیدواریم بتوانیم اتفاقات میمون و مبارکی را در حوزه آموزش و مراکز آموزش هنر رقم بزنیم. در این طرح تحولی، هدفغنه های بسیاری در حوزه آموزش مطرح است. صدور مجوزها، به سامان کردن روتر استانداردهای مهارتی و آموزشی در آموزشگاه های آزاد هنری، صدور مدارک معتبر بین المللی و... از جمله این هدفغنه‌هاست.اسماعیلی خاطرنشان ساخت: شبکه ارزشمند آموزشگاه های آزاد هنری به عنوان یک ظرفیت بزرگ

«مرد ابدی» در کمتر از یک هفته پس از انتشار به چاپ دوم رسید

«مرد ابدی» نوشته معصومه سپهری از جمله کتاب‌های پرفروش نمایشگاه کتاب تهران در کمتر از یک هفته به چاپ دوم رسید.

به گزارش تسنیم، کتاب «مرد ابدی» روایتی مستند از زندگی پدر موشکی ایران شهید والامقام حسن طهرانی مقدم در کمتر از یک هفته پس از انتشار به چاپ دوم رسید.

«مرد ابدی» روایتی مستند، بی نظیر و خواندنی از تاریخچه موشکی و زندگی پرفرازونشیب دانشمند برجسته و زمینه‌ساز تحقق وعده صادق؛ سردار شهید حسن طهرانی‌مقدم است که به‌قلم معصومه سپهری نگاشته شده است. این اثر فاخر ۳جلدی حاصل تلاش ۱۲ساله سپهری است که با سبکی جدید در خاطره‌نگاری جنگ نوشته شده است. سپهری که پیش از این با آثاری چون «لشکر خویان» و «نورالدین پسر ایران» میان مخاطبان شناخته شده است، در اثر جدید خود ضمن روایت زندگی شهید طهرانی مقدم، به مجاهدت‌های این دانشمند برجسته در حوزه فناوری‌های هوافضا و ابتکارات او در پایه‌گذاری صنعت موشکی در ایران و طراحی موشک‌های مختلف پرداخته است.

نگاه جامع نویسنده به بخش‌های مختلف زندگی شهید طهرانی مقدم سبب شده است «مرد ابدی» از وجوه مختلف نظامی، اجتماعی و فرهنگی برای مخاطب و به‌ویژه نسل جوان، اثری خواندنی و کاربردی باشد. این کتاب به‌همت انتشارات خیرگزاری تسنیم و با همکاری شهید کاظمی منتشر شده است.

مجموعه ۳جلدی «مرد ابدی» جمعه ۲۱ اردیبهشت ماه همزمان با سومین روز از سی‌وپنجمین دوره نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران در نمایشگاه عرضه و با استقبال قابل توجه مخاطبان روبه‌رو شد، هم‌چنین در جریان بازدید رهبر معظم انقلاب اسلامی از نمایشگاه و غرغه انتشارات شهید کاظمی، معصومه سپهری نویسنده ضمن معرفی کتاب توضیحاتی را درباره روند انتشار کتاب خدمت رهبر انقلاب ارائه کرد.

«مرد ابدی» در یک هفته گذشته از پرفروش‌های غرغه انتشارات شهید کاظمی بوده است و حالا در آخرین روز نمایشگاه کتاب تهران به چاپ دوم رسید.

همچنین علاقه‌مندان برای خرید اینترنتی کتاب «مرد ابدی» می‌توانند به فروشگاه من‌و‌کتاب به‌نشانی <https://www.manvokتاب.com> مراجعه و یا از طریق پیامک با ارسال عدد ۲۶ به شماره ۱۴۱۴۱۳۰۰ اقدام کنند.

یک هفته موزگردی

میراث‌بان باشیم

کنار این برنامه‌ها افتتاح و رونمایی از پروژه‌های حفاظت و مرمت و افتتاح همزمان نمایشندگی‌های استانی انجمن خیرین میراث فرهنگی و نشست بررسی آئین‌های شادمانه موفق میان ایران و کشورهای حوزه آسیای غربی و مرکزی نیز برگزار خواهد شد.

توسعه و تبیین گستره مسئولیت اجتماعی در این حوزه، پاسداری از میراث ناملموس و مشارکت اجتماعی محلی در کاخ نیاوران، جشن میراث مقاومت و روایتگری در خرمشهر و نشست روایتی نو، دفاع مقدس از منظر میراث فرهنگی در باغ موزه دفاع مقدس و همچنین رویداد شب فرهنگی ایران و پاکستان در کاخ گلستان از ویژه برنامه های هفته میراث فرهنگی امسال است.

موزه‌ها گنجینه‌های ارزشمند میراث فرهنگی هستند، اگر چه حفظ و حراست از آن یک مأموریت ملی و یک دستگاه تخصصی مانند وزارت میراث فرهنگی مسئولیت اصلی را بر عهده دارد، اما سرزمینی که آثار ملموس آن بی‌شمار است و آثار ناملموس آن همچنان زنده است و در زیست اجتماعی و فرهنگی مردمانش جاری و ساری است و زیاندار جهانیان است نیاز دارد تکتک افراد جامعه میراث‌دار و میراث‌بان باشند.

سرزمینی که با تاریخ سترگش جزو ۱۰ کشور بزرگ تمدنی جهان است و قدمتی بیش از ۷۰۰۰ سال و سابقه سکونت بشری بیش از یک میلیون سال را از آن خود کرده است، سرزمینی که در ثبت میراث ملموس و طبیعی با ۲۷ اثر در ۱۰۷ سیات جهانی جزو ۱۰ کشور برتر دنیا است و در حوزه میراث ناملموس با ثبت ۲۴ عنصر قبلا رتبه هفتم و در دولت سیزدهم با افزایش تعداد پرونده دو رتبه صعود و مقام پنجم دنیا را دارد.

توسعه و تبیین مفهوم حقوق عامه است. موزه‌ها گنجینه‌های ارزشمند میراث فرهنگی هستند، اگر چه حفظ و حراست از آن یک مأموریت ملی و یک دستگاه تخصصی مانند وزارت میراث فرهنگی مسئولیت اصلی را بر عهده دارد، اما سرزمینی که آثار ملموس آن بی‌شمار است و آثار ناملموس آن همچنان زنده است و در زیست اجتماعی و فرهنگی مردمانش جاری و ساری است و زیاندار جهانیان است نیاز دارد تکتک افراد جامعه میراث‌دار و میراث‌بان باشند.

سرزمینی که با تاریخ سترگش جزو ۱۰ کشور بزرگ تمدنی جهان است و قدمتی بیش از ۷۰۰۰ سال و سابقه سکونت بشری بیش از یک میلیون سال را از آن خود کرده است، سرزمینی که در ثبت میراث ملموس و طبیعی با ۲۷ اثر در ۱۰۷ سیات جهانی جزو ۱۰ کشور برتر دنیا است و در حوزه میراث ناملموس با ثبت ۲۴ عنصر قبلا رتبه هفتم و در دولت سیزدهم با افزایش تعداد پرونده دو رتبه صعود و مقام پنجم دنیا را دارد.

اتفاق جدید در آموزش هنر تدوین طرح تحولی در آموزش

است و همچنین مراکز آموزش های مهارتی که به عنوان بدنه غیر دولتی و خصوصی در حوزه آموزش هنر در حال فعالیت هستند و البته هنرستان های هنرهای زیبا هم به عنوان تنها مراکز آکادمیک تخصصی که در مقاطع پایین‌تر از دانشگاه فعالیت دارند.

وی افزود: در دوره جدید وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به حوزه آموزش توجه جدی شده است و در صدر سیاست گذاری ها و برنامه ریزی های این وزارتخانه قرار گرفته است.در ادامه مدیرکل اسامی فرهنگ و ارشاد اسلامی استان قزوین گفت: در شش ماهه اول سال جاری استانداردهای آموزشی در آموزشگاه های هنری به ویژه در آموزشگاه های موسیقی ابلاغ می شود تا این آموزشگاه ها نیز بتوانند طی یک فرایند مشخص، گواهی های معتبر بین‌المللی صادر کنند.

مدیرکل آموزش وزارت ارشاد گفت: ساختارمندسازی هنرستان‌های هنرهای زیبا و به‌روز رسانی استانداردهای آموزشی در این هنرستان ها در دستور کار قرار دارد و از سال گذشته ما کارگروه‌های متعددی را برای به روز رسانی رشته‌های هنری در آموزشگاه‌ها و هم در هنرستان‌ها تشکیل داده ایم.او اظهار داشت: در حوزه پرورشی نیز طرح جامع پرورشی و تربیتی برای هنرستان‌های هنرهای

زیبا تدوین شده و در بخش اعتبارات این هنرستان ها نیز سال گذشته آن را دو برابر افزایش دادیم و اسامی نیز در تالشیم که به آن بیفزاییم تا بتوانیم در بحث تعمیرات و تجهیزات آن ها کمک های شایانی داشته باشیم.این مدیرکل وزارتی ابراز امیدواری کرد که بتوان در استان قزوین با کمک دوستان کمبودهایی که در حوزه هنرستان ها و تجهیزات هنرستان‌های هنرهای زیبا وجود دارد را بررسی و مرتفع سازیم.اسماعیلی با تاکید بر حمایت از برنامه‌های آموزشی عنوان داشت: در حوزه تربیت مدرس و برگزاری دوره‌های تربیت مدرس برای هنرستان های دختران قول مساعد می‌دهیم که اساتید طراز اولی برابری این دوره ها از تهران اعزام کنیم تا کمبود اساتید تخصصی به ویژه در حوزه موسیقی برای بانوان را برطرف نماییم.

مدیر کل برنامه‌ریزی و آموزش‌های هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در پایان ضمن تقدیر از همه معلمان به ویژه معلمانی که در حوزه آموزش‌های هنری تلاش و فعالیت دارند گفت: ما از سال گذشته برای اولین بار در کشور رویدادی را به عنوان «جایزه سررو ایرانی» ویژه تجلیل از معلمان هنر تعریف کردیم که پارسال در حوزه مدیران و معلمان هنرستان‌های هنرهای زیبا برگزار شد و امسال نیز ویژه معلمان و مدیران آموزشگاه‌های آزاد هنری است؛ جشن هنر مطهر نیز امسال به صورت سراسری برای اولین بار در همه هنرستان‌های هنرهای زیبا در راستای تجلیل از مقام شاخخ معلمان هنر برگزار شد.وی در نهایت ضمن آرزوی توفیق و سربلندی برای همه هنرمندان ایران زمین به ویژه اهالی شریف فرهنگ و هنر استان قزوین از معلمان هنرستان‌های هنرهای زیبای دختران و پسران استان با اهدای هدیه و لوح یادبود تجلیل کرد.

سفر آخر آقامرتضی چطورشکل گرفت

نادیده گرفتن آموزه‌های سینمایی آوینی

شخصی عکاسی می‌کرد اما گاهی آقامرتضی از این کار ناراحت می‌شد، چون باید در خدمت کار می‌بودم. الان متوجه می‌شوم که باید متحرک‌م از روی یک کار می‌گذاشتم و همزمان با هم انجام نمی‌دادم.

وی درباره تجربه همکاری با شهید آوینی و تأثیر آن روزها در کار مستندسازی آموزش گفت: من کارم را با شهید آوینی شروع کردم و هر چه دارم از حضور در کنار اوست، چون من نه دانشگاه رفته بودم نه مطالعات خاصی داشتم اما هر آن‌چه فراگرفتم در کلاس‌های فیلمسازی مرتضی آوینی در سال ۱۳۶۶ بود که به صورت عملی در مستندهای «شهری در آسمان» و «بار دیگر کربلا» و «دارالسلام عشق» و ... نمود پیدا کرد. تجربه در کنار آوینی بودن هم به صورت نظری و هم عملی هنوز هم در کار من تأثیرگذار است. حکمت در عالم هنر از منظر شهید آوینی شعبانی تصریح کرد: حکمت در عالم هنر از منظر شهید آوینی بسیار مهم بود و آقامرتضی به دنبال این بود که این حکمت را به ما بیاموزد و این موضوع، تفاوت فاحش بین آموزه‌های او و دنیای بیرون بود. الان تأسّف می‌خورم که چرا دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی سینمایی، از نوشته‌ها و آموزه‌های این شهید بزرگوار استفاده نمی‌کنند؟

وی در پایان در پاسخ به اینکه آیا قرار است در کارش ادای دینی به شهید آوینی داشته باشد یا خیر، گفت: من نمی‌خواهم خیلی از ایشان مایه بگذارم و بگویم به خاطر او، یک کاری را انجام دادم. کارهایی که تاکنون انجام‌ادم یک علاقه شخصی به عکاسی و فیلم بوده است و آن را بسیار دوست دارم. اما این توفیق و لطف خدا بود که امثال ما با شهید آوینی آشنا شدیم و این مسیر برایمان هموار شد.

آرامگاه خشایارشاد در تهدید است؟

باران‌های اخیر حفره‌ای بزرگ در پایین‌دست آرامگاه خشایارشاد ایجاد کرده که در ادامه به یک شکاف طولی در محوطه نقش رستم منجر شده است. با این وجود، مدیر پایگاه میراث جهانی تخت جمشید معتقد است آنچه در پیرامون آرامگاه پنجمین شاه هخامنشی رخ داده، بیشتر فرونشست بوده و راه چاره دارد. به گزارش ایستا، آرامگاه خشایارشاد، گوری صخره‌ای است که در سینه کوه حاجی‌آباد در نقش رستم قرار گرفته است. فرسایش و نفوذ آب، خطری جدی برای آرامگاه فرزند داریوش بزرگ و اتوسا، دختر کوروش به شمار می‌آید. این آرامگاه، که دارای خصوصیات سنگ‌تراشی و تزئینات هنری بوده، اکنون در دست مرمت است، اما آنچه وضعیت را نگران‌کننده کرده، چاله‌های بزرگ و عمیقی است که در پایین دست صخره آرامگاه خشایارشاد به وجود آمده و ترک و شکاف طولی تا مقابل آرامگاه داریوش بزرگ، اردشیر یکم و داریوش دوم پیش رفته است.

در داخل آرامگاه خشایارشاد نیز ترک‌های و حفره‌های ناشی از نفوذ آب به تعداد قابل توجهی مشاهده می‌شود. به فاصله نزدیک از آرامگاه، یک حفره دیده می‌شود که به گفته مدیر پایگاه میراث جهانی تخت جمشید، در باران‌های اخیر پدید آمده و درون آن یک سازه موزوم پدیدار شده است. این سازه نوظافت هنوز بررسی و مطالعه باستان‌شناسی نشده است، اما این گمان مطرح شده که شاید به آبراهه گمشده در نقش رستم ارتباطی داشته باشد. علیرضا عسگری چاوردی -مدیر پایگاه میراث جهانی تخت‌جمشید، که مسئولیت محوطه باستانی نقش رستم را دارد - جز اینها، توجه را به قلهه سنگ‌های بیشمارتری که در محوطه مقابل آرامگاه خشایارشاد انباشته شده، جلب می‌کند و درباره آنچه در پیرامون این اثر تاریخی در حال وقوع است و یا خطرات احتمالی که آن را تهدید می‌کند، توضیح می‌دهد: در بالای کوهی که مقبره خشایارشاد قرار دارد، حوضچه آرامش وجود داشته، که مدت‌هاست کارکردش را از دست داده و آب حاصل از بارش‌ها که باید در این حوضچه جمع می‌شد، به صورت آبشاری همراه با سنگ‌های صخره‌ای به پایین فرو می‌ریزد و جلوی مقبره تلبیار می‌شود.

این باستان‌شناس اضافه می‌کند: به دلیل اینکه آبراهه‌ها در نقش رستم کارکردش را از دست داده است، آب جاری شده از آن آبشار، راه خود را پیدا کرده و از سطح به زیر زمین و داخل راه‌آب‌های فرو رفته که بخشی از آن به صورت حفره‌ای عمیق پدیدار شده است. مسئله مهم‌تر این است که ما نمی‌دانیم آب آنجا در پیرامون آرامگاه خشایارشاد و نقش رستم در حال وقوع است از این منظر می‌تواند خطرناک باشد که احتمالاً آب با نفوذ به زیر زمین به سازه‌های آسیب‌بزند که به گمان باستان‌شناسان هنوز از دل خاک بیرون آورده نشده‌اند. مدیر پایگاه میراث جهانی تخت‌جمشید درباره میزان خطری که متوجه آرامگاه خشایارشاد و دیگر آثار نقش رستم است، به ایستا می‌گوید: به دلیل آنکه آبراهه کارکردش را از دست داده، آبهای سرریز شده از آن آبشار به سطح زیرین نفوذ پیدا کرده است و به باوری نقش رستم نیز آسیب می‌زند، برای همین باید ابتدا حوضچه آرامش، که در بالای کوه است، احیا کنیم و بعد، از خطر ریزش سنگ‌ها جلوگیری کنیم و آبراهه‌های دوره هخامنشی و ساسانی را پیدا کنیم، تا آب به همان روش گذشته به بیرون از نقش رستم انتقال یابد.

این باستان‌شناس برای حفاظت از آرامگاه خشایارشاد که آبشار در نزدیکی آن ایجاد شده است، تاکید می‌کند که حوضچه آرامش به لایروبی، کاوش باستان‌شناسی و احیا نیاز دارد تا این حجم سنگ از آبشار وارد محوطه نقش رستم (محیط پیرامون آرامگاه خشایارشاد) نشود. محوطه آرامگاهی نقش رستم محل تدفین آرامگاه چهار پادشاه هخامنشی؛ داریوش بزرگ، خشایارشاد، اردشیر یکم و داریوش دوم است و بادمان‌هایی از عیلامیان، هخامنشیان و ساسانیان را دارد. در بارش‌های اخیر به دلیل جاری شدن آب و ایجاد شکاف‌ها و ترک‌هایی در سطح زمین، این محوطه برای مدتی تعطیل شد. در ادامه اداره کل میراث فرهنگی استان فارس از تعدادی از اساتید دانشگاه شیراز دعوت کرد تا وضعیت این محوطه را با توجه به تهدید فرونشست بررسی دقیق‌تر داشته باشد. مدیر پایگاه میراث جهانی تخت جمشید پیش‌تر با استناد به نظر این اساتید گفته بود آنچه در نقش رستم رخ داده بیشتر فرونشست بوده، هرچند به دلیل سستی خاک در این محوطه باستانی و کامل نشدن کاوش‌ها در ۸۰ سال اخیر، از کار افتادن آبراهه و مهمتر از آن فرونشست دشت مرودشت، تایید کرد که حفره‌ها و شکاف‌های طولی در این محوطه تشدید شده است.